

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623205148
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:6623205148.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Miriam Srogončíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. X. XX. XXXX a C. B., nar. XX. X. XXXX, obe mal. deti trvalo bytom D., deti matky: E. B., nar. XX. XX. XXXX, trvalo bytom F. XXXX/XX, G. E., mal. C. B. dieťa otca: G. B., nar. XX. X. XXXX, bytom H. E. XXXX/X, I., mal. A. B. dieťa otca: neuvedený, mal. deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne, v konaní o návrhu navrhovateľa: C. B., nar. XX. X. XXXX, trvalo bytom D. XX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú C. B. nar. XX.X.XXXX a maloletého A. B. , nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti C. B. , nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom D. XX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, pričom právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka maloletých detí je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX a na výživu maloletého A. B. nar. XX.XX.XXXX na každého z nich sumou zodpovedajúcou 30 % životného minima na nepnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do každého 15-dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, IČO:30794536, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Otec maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na jej výživu sumou 80,- eur mesačne vždy do každého 15-dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, IČO:30794536, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, doručeným súdu dňa 25. 10. 2023 navrhovateľ žiadal, aby súd maloleté deti C. B., nar. XX. X. XXXX a A. B., nar. X. XX. XXXX zveril do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že maloleté deti boli umiestnené v J. K. L. H. G. M.. On je ich brat, žije so svojou manželkou a mal. synom C. B. v L. C. v prenajatom byte, ktorý je zariadený potrebným nábytkom. Pracuje v K. K. ako kuchár, jeho mesačný príjem je cca 600 Eur. Jeho manželka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok. So súrodencami udržiava pravidelný osobný aj telefonický kontakt, deti ku nemu chodia na prázdniny, sviatky a každý druhý víkend. S rodičmi detí udržiavajú sporadicky kontakt prostredníctvom sociálnych sietí, ale iniciatíva je vždy len z ich strany.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, zistením názoru maloletých detí, vyjadrením kolízneho opatrovníka a oboznámením listinných dôkazov, založených v súdnom spise a dospel k záveru, že návrhu treba vyhovieť.

3. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o rodine „):

Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 zákona o rodine:

(1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ žiada, aby súd zveril mal. deti do jeho náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že on je starším súrodencom mal. detí, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v ústavnej starostlivosti v J. K. L. H. G. M.. S mal. deťmi je v pravidelnom kontakte, chodia k nemu na hosťovské pobyty. Z vykonaného dokazovania, a to z rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/3/2012-34 zo dňa 2. 5. 2012 súd zistil, že nad mal. A. B., nar. X. XX. XXXX bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove M.. Z rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/11/2012-32 zo dňa 2. 5. 2012 súd zistil, že súd nariadil nad mal. C. B., nar. XX. X. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove M.. Zo správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. detí súd zistil, že navrhovateľ býva spolu so svojou manželkou N. B. O. a ich spoločným synom mal. C. B., nar. XX. XX. XXXX v päťizbovom mezonetovom byte v L. C., kde má vytvorené vhodné podmienky na bývanie mal. detí. Obaja s manželkou sú zamestnaní s pravidelným príjmom. Zdravotný stav mal. detí je dobrý, obe mal. deti navštevujú Základnú školu v M.. Podľa správy kolízneho opatrovníka navrhovateľ ako starší brat mal. detí má s deťmi vytvorený blízky citový vzťah, má dostatočne osvojené rodičovské zručnosti. Zabezpečuje deťom potrebnú zdravotnú starostlivosť, napĺňa emocionálne potreby detí svojím láskavým zaobchádzaním a starostlivosťou. Maloleté deti sú zo strany oceňované a povzbudzované. Kolízny opatrovník odporučil návrhu na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť.

Súd na pojednávaní dňa 24. 5. 2024 zistil názor mal. detí na predmet konania. Mal. deti súhlasili so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti ich brata – navrhovateľa.

Z výpisu z registra trestov a registra priestupkov na navrhovateľa a správy mesta L. C. ohľadne navrhovateľa súd dospel k záveru, že navrhovateľ má vhodné osobnostné predpoklady pre osobnú starostlivosť o mal. deti. Súd je názoru, že náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Navrhovateľ je blízkou osobou mal. detí, sú dlhodobo v kontakte, maloletí v jeho domácom prostredí trávajú väčšinu svojho voľného času. Navrhovateľ a mal. deti majú blízky citový vzťah. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že náhradná osobná starostlivosť je v záujme mal. detí, súd preto návrhu navrhovateľa vyhovel.

5. Čo sa týka výživného na mal. deti, v prípade zverenia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti súd určuje rodičom, ktorí majú k deťom vyživovaciu povinnosť, aj výživné - s tým, že ho budú platiť na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V danom prípade súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zistil, že otec mal. C. B. nie je evidovaný ako uchádzať o zamestnanie. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice súd zistil, že otec mal. C. B. v súčasnosti žije v I. v spoločnej domácnosti s C. C., jej mal. synom O. C. a rodičmi C. C. B. a B. C.. Podľa vlastného vyjadrenia je nezamestnaný, nepracuje, nie je evidovaný na úrade práce. Jeho zdravotný stav je dobrý. Z týchto dôkazov súd dospel k záveru, že otcovi mal. C. B. objektívne nič nebráni, aby sa zamestnal a zaobstaral tak peňažné prostriedky na výživu dcéry. Súd vzhľadom na aktuálnu výšku minimálnej mzdy v Slovenskej republike (860 Eur v hrubom mesačne), vek a potreby mal. C. B. a skutočnosť, že jej otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti dospel k záveru, že primerané výživné je vo výške 80 Eur mesačne.

6. Čo sa týka výživného od matky mal. detí, súd zistil, že matka detí nastúpila dňa 7. 5. 2024 na výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v F.. Aktuálne nie je zaradená na výkon práce. Podľa správy tohto ústavu matka detí má byť v priebehu niekoľkých dní hospitalizovaná. Súd z vykonaných dôkazov dospel k záveru, že je potrebné matku detí zaviazať na tzv. minimálne výživné, pretože z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nebola zaradená na výkon práce, objektívne nemá možnosť zadovážiť si peňažné prostriedky na výživu detí.

7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že ju nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP:

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

V Dolnom Kubíne dňa 24. mája 2024